

Några glimtar från Nåskolonin i Jerusalem

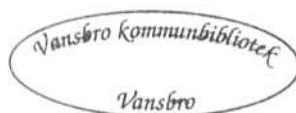
Josef Larsson och Brita Larsson

Brev till J. A. Löfgren från Josef och Brita Larsson i Jerusalem

Sammanställd av Margaretha Hedblom

DALASAMLINGEN

Smätryck : 146

Några glimtar från nåskolonin i Jerusalem

Hembygdsforskaren Folke Löfgren överlämnade år 1987 sitt enskilda arkiv till Stadsarkivet i Gävle, sin hemstad. I de handlingarna fanns även faderns, vicekonsuln J.A. Löfgren, bevarade brev från Josef och Brita Larsson i Jerusalem. Kopior på dessa lät Folke Löfgren sända till mig "eftersom Du är intresserad av utvandrarhistoria". Jag blev nyfiken på bakgrunden till kontakten med nåsborna och bad arkivchefen Väinö Helgesson skicka mig upplysningar om hur breven hamnat i Gävle och fick då bland annat en dagbok från en resa till Palestina som J.A. Löfgren och hans hustru Signe företog den 2/4-5/5 1928.

Resan finns skildrad i en dagbok, som börjar med parets avresa från stationen i Gävle, där vänner önskade lycka till med rosor. Mera blommor blev det i Stockholm, varefter man satte sig på tåget till Osby, där sonen Folke studerade vid folkhögskolan. "Här är ingen snö, soligt, varmt och torrt. Jag har tagit av galoscherna och överrocken", skriver han. Redan från Trelleborg får sonen de första dagboksbladen med ett "Spar dessa lappar!" och "Låt ej min vinteröverrock sitta i solen i lilla tamburen". Det gällde att vara rädd om sina kläder! Att lapparna sparades utgör grunden för denna artikel.

Resan fortsatte till Lucern och Milano, i den senare staden besökte man ett kloster, där "Unga flickor gå in för livet o låva att aldrig gå ut. Sin egendom lämna de till klostret". Om upplevelserna i Pompeji och Neapel lovar J.A. Löfgren att berätta mera, när han kommer hem. "Jag är nemligen sjuk, har ej varit riktigt kry sedan jag for från Gefle". Han meddelar att man sett Vesuvius och "utsatts för skojare, av vilka det är gott om här". I Milano såg de "originaltavlan 'Den heliga nattvarden' (Lionardo da Vincis)."

Sjukdomen visade sig vara influensa och J.A. Löfgren, som är ute på sin livs resa, tvingas ligga kvar i sin hytt. Han besöks av läkare och sjuksköterska och får mediciner och hjälp att andas. "Dr. hoppas att jag skall kunna gå iland i Haifa". Vädret är fint och "Medelhavet hela tiden som en spegel." Han berättar att passagerarna ligger på däck och solar sig och får riktigt brännblåsor.

Söndagen den 14 april ligger han fortfarande till sängs och skriver ner sina dagboksanteckningar "med lyse av min lilla ficklampa". Han fortsätter "Jag hör att det är högtidligare än vanligt. Vi väcktes av hornmusik som spelade en salm. Sedan har predikats på olika språk och den ena salmen har avlöst den andra". Det är 19,5 grader varmt och "damerna gå fortfarande mycket lätt klädda – ljusa toiletter." Brevet ska han lägga i båtens brevlåda morgonen därpå, då de kommer till Haifa. Han beklagar sig över att inga brev eller tidningar kommit fram. Sonen hade fått i uppgift att skicka Gefle Dagblad varje dag! "Hoppas att allt är väl hemma samt att jag kan klara mig i Palestina", slutar han sitt brev.

Så är det dags att stiga i land i Haifa. "Beskrivningen på detta blir muntligen", skriver han men tillägger: "Varmt – dammigt – kameler – åsnor i massa – skrån och rop. Karmel vid sidan av staden. Kom ihåg Elias och Baals präster". Båtpassagerarna satte sig i bilar – ca 20 stycken – och åkte till Tiberias. "Landet mycket kuperat – vägarna måste gå i sigsax för att komma upp. Marken o husen se ut att vara av ljusgul kritlera. Fårahjordarna – herdarna- en herde bar ett får – blommorna. Intet vatten syns. ---- Kameler och åsnor lastdragare – åsnan ofta först o som ledare av kamelerna – Åsnan ej så dum?"

J.A. Löfgrens iakttagelseförmåga är god – trots att han inte känner sig frisk kommenterar han vad han ser. "Husen enkla utan fönster mot gatan o flugor. Fin lunsch med fisk fångad i

Galileiska havet. Från sjöstranden utpekades Kapernaum, Pl där 5000 utspisades." Vi får veta att sjön ligger 200 meter under havsytan.

Färden går vidare till Kanan. "Kände på vattnet i 'vinkällan' – tog ett fotografi. Flera berg utpekades – däribland saligheternas." "kommo till Nasaret – Maria källan (brunnen) – drack – såg bebådelsekyrkan och bebåd.grottan (som en lällare). Reste vidare. Nain o Samaria utpekades – stannade vid Jacobs brunn – djup – drack. Sågo ett brudpar."

Så kom man äntligen till Jerusalem klockan åtta på kvällen och det var beckmörkt. Man tog in på Dala.kol (American Colony) och bodde alldeles utmärkt. "Alla fullständigt översållade med tjockt damm." En fin supé serverades kl. 21.00 men nu känner J.A. Löfgren av sin sjukdom och han åt just ingenting utan gick till sängs. Han hade 39,3 i feber och fick medicin. På morgonen därpå väcktes man av hanen som gol utanför. Han ville gärna följa med "karavanen" ut o titta på staden men avråddes av många. "Avstod – gick upp och lade mig – ligger och skriver detta o mår relativt gott i mitt Torftiga rum. Mor har varit ute på fm o sett. Det lär vara 35 gr i skuggan. Har b.a sett stenar som voro blankpolerade av ---- kyssar. Ingen av svenskarna kyste---"

J.A Löfgren inser att han måste försöka kurera sig. "Skall försöka ligga tills jag blir feberfri. Orkar ej följa med till Egypten. Mitt rum är stort och härligt, fönstren öppna men med myggfönster i. Hör herdarnas rop på fåren, gråsparvarnas krax, tupparna (började i natt kl. 1). Har god utsikt över en grön nejd som bär uppför." Han beklagar de stackars djuren som får slita ofantligt och hör kamelerna bräka ibland.

Så får J.A Löfgren besök av den gamle Josef Larsson. "75 år, den äldste av utvandrarerna. Han har under en timmes tid berättat om hur han bestämde sig för utresan – vad folket sade – försälja av sin egendom, utresan, husköpen här, arbetet. Allt gemensamt, många skriva hit o vill komma in, villkoren, resultatet. Ingen har lön av kolonins 80 personer. Svårigheter de haft t.ex. med Lind som gav svenska kungen en äkta matta fr kolonin vilket var lögn. Beskrev sina framtidsutsikter, jämförde med Nås. Omtalade jordskalv här senast Tiber, som även skadat kolonins hus."

J.A Löfgren tycker det är märkligt att ingen post anlät och tvingas konstatera att "Mamma o jag ha nu beslutat oss för att ej resa till Egypten utan ligga kvar här o taga båten då den återkommer till Haifa den 24 april. Hoppas att det ska gå."

Besviken skriver han den 19 april att han fortfarande är febersjuk. "Har ej gjort en enda utflykt eller tagit en vy i Jerusalem. Mor får berätta vad hon sett. I morgon bittida resa de andra härifrån ---"

"Gubben Larsson har åter varit inne hos mig o beskrivit jordbruket. Plöjningen – ingen gödsel finnes, den användes som bränsle. Ved lika dyr som spannmål. I slutet av maj skördas. Beskref hur detta tillgick. Stråna slitats av, bindes i buntar o lägges på åsnor eller kameler. Tröskningen primitiv, åsnor trampar på säden. Beskrev även malningen och livet på kolonin. Vattensamlingen.

Josef Larsson talade om "Selma Ls (Lagerlöf) bok Jerusalem som ogillades. Omtalade Chicago Larssons slut (Olof Henrik Larsson, Helligum i Selma Lagerlöfs roman, och den predikant som förmådde nåsborna att lämna sin hembygd för att bosätta sig i Jerusalem) – han

var mån om egen ära och fick stor uppässning". I Palestina får man betala en årlig skatt á 5 kronor för innehav av cykel.

Kolonin har fiender, enligt Josef Larsson. De är "Pastor Sten, Lind, Morris Gullenthal och mohammedanerna. Uppsatte svenska flaggan. Dalaborna skrattade då de kommo till Palestina o ej förstodo språket." Från sitt fönster kan J.A. Löfgren bl.a se Emaus.

Den febersjuka turisten får flera besök. Den 21/4 kom "gubben Larsson o hans fru, hovpredikanten Malmborg från Linköping och Konsul Larsson". Han hade också besök av "den i Stockholm namnkunnige juveleraren Peron med sin fru." Inom parentes med tillägget "Den som släktingarne ville göra omyndig därför att han ville gifta sig med en sjuksköterska."

J.A Löfgren börjar känna sig bättre. Febern har gått ner och han gläder sig åt att ha fått upp till sitt rum en bukett doftande vita syrener. Värmen utomhus gör att han helst håller sig inne. Trots att hans rum ligger åt skuggsidan är det 26 grader varmt därinne. "Tvättvattnet är alldeles ljumt". Fru Peron hälsade på och berättade om sina spännande upplevelser och doktorn lovade att han skulle få stiga upp en stund dagen därpå. På eftermiddagen skulle han dessutom få fara ut och se på staden. "Hurrah!"

Söndagen den 22/4 fick så äntligen J.A. Löfgren göra en härlig biltur i staden upp till Oljeberget. "Säg Jerusalem, Döda Havet, Ryska församlingen o dess kyrka, märken efter jordbävningen, Tyska kejsarslottet, träffade en tjänstvillig man som gav mig blommor med efterräkningar". Han besökte Gordons grav och konstaterar att det i skuggan var 37 grader varmt. Ett besök i Betlehem och Rachels grav avslutade dagen.

Dagen därpå besöktes Tempelplatsen o Klippan (mycket stor), Klagomuren, Betania, Getsemane och Betesta. "Var ute i bil redan kl. 8 men ändå en förfärlig hetta i solen. På eftermiddagen reste de i bil till Haifa för övernattnig i ett ännu varmare hotellrum (32 grader) och efter vila var det dags att gå ombord på fartyget Monte Sarmiento. "Hettan och solgasset var så pressande att jag trodde vi skulle stupa", berättar Löfgren. Här återsåg man sitt resällskap av vilka många var sjuka. De gratulerade makarna Löfgren till att inte ha följt med till Egypten. Resan hade varit det värsta de hade varit med om.

Så lade båten ut med destination Korfu och Löfgren konstaterar: "Alla mer eller mindre matta. Strax före avresan från Jerusalem fick vi Lisas brev (ett av parets fem barn), som var mycket efterlängtad o välkommet. Här snöar det minsan ej o vi ha fått nog av värme. Aldrig har jag känt en sådan torr brännande värme i Sverige".

Man har anledning att beklaga den gode dagboksskrivaren, som inte kunde deltaga i alla utflykter i Det Heliga Landet men kanske var det just hans sjukdom och bundenhet till sängen som gjorde att han fick nära kontakt med Josef Larsson, en av de sista ur utvandrarsskaran från Nås 1896.

Kontakten mellan Gävle och Jerusalem fortsatte efter makarna Löfgrens hemkomst och sex brev åren 1935-1941 finns bevarade, alla med anteckningen "besvarat den...". Makarna Larssons brev inleds med "Kära vän/vänner" och tonen är varm.

Josef Larsson (eg. Josefs Lars Larsson född i Nås 1853) var en god brevskrivare och han har i många brev till hembygden skildrat livet i kolonin. Hans fru Brita, även hon född i Nås samma år, övertar pennan, då hennes man inte orkar längre. Eftersom dessa brev så vitt jag

vet aldrig har publicerats tidigare, återger jag dem här i direkta avskrifter. I något fall har jag satt ut en punkt och delat upp brevet i stycken för att det ska bli mera lättläst. I övrigt är breven ordagrant återgivna, i vissa fall med rättstavade ord inom parentes.

Jerusalem den 16/12 35

Kära vän J A Löfgren med familj hälsas kärt

Vi sender en hjertlig hälsning och önskar eder en glad fridfull jul, och gott nytt år med välsignelse önskar edra tillgivna och förtrogna vänner i Colonin. Det har nu ett år förflutit sedan vi hörde från varandra och många förödande händelser och katastrofer (katastrofer) har timat sedan dess på många platser med nöd och lidande, och dertill kriget som pågår att grymt mörda i flera tusental, dessa oskildiga (oskyldiga) minre lottade människor, kvinnor och barn utan skonsamhet. Gud ser allt och tiger stilla, vi vet ej hans plan.

Det har stannat av med de resande att komma till Jerusalem nu för kriget och som blir en saknad för Palestina, ty en stor del har sin utkomst av de resande och även vi har flera betjänter i vår butik att avlöna och ej någon inkomst och flera hundratal bilar och cauförer (chaufförer) utan sysselsättning. Så det blir ett kännbart ombyte, som gör sig gällande.

Men vi fick en värdefull gåva att tacka för att vi fick så bra med regn i November, olik de förra åren och som satte liv i naturen i rätt tid mot somliga år då det ej fallit något regn före jul och som förorsakat stor brist på vatten, nu har vi haft över tre tum, som gjort (gjort) ett bra tillskott i källorna och systärner (cisterner) så det flödar till allas behov, och marken är grön och såningen (sådden) pågår i full fart och som ger god förhoppning till gott år.

De har under detta år hållit på att bygga en vattenledning från flera källor nära Jaffa att leda det hit upp till staden som är ett stort företag med oerhörd kostnad. Det är 35 kilometer hit till staden och 700 meter högre är staden belägen, så det rinner ej dit upp, utan måste pressas genom 5 pumpstationer m järnrör hela vägen med 12 tums öppning varje rör, en månad sedan blev det färdigt, och de satte pumpväcket igång och flera rör sprägdes (sprängdes) vid den brantaste motlut som är belägen en halv mil utanför staden, och nu har de beställt stålrör från england att sätta in istället. Och hela väcket får nu stå. Tills det blir repare(r)at. Den vattenledning som ger mästa vattnet är belägen ett svenskt mil öster om staden, och 4 mil lägre ner. När vi först kom hit var vi ofta på utflickter (utflykter) och tog bad i strömmen nedom källan, då tänkte jag om vi kunde få detta vattnet upp till staden, som då syntes var en omöjlig sak, men när de engelska fick hand om landet, då kom det vatten upp på fjärde våningen av våra hus. Det hade sitt utlopp öster genom Jeriko ner till Jordan och vid den bäcken var det som Elia vistades. I Kor.b.17 där det heter Gack härifrån och vänd dig österut och håll dig gömd vid bäcken Kerit, som rinner öster till Jordan, men i den gamla svenska bibeln trickt (tryckt) 1883 där läses att bäcken Kerit ligger öster om Jordan. Det är orätt, och den engelska bibeln står också att den rinner öster mot Jordan, och Jordan rinner söder till döda havet.

Vi har en vattenledning till från källor nära Hebron, och den ledningen börja Pilatus att bygga och hade färdigt flera kilometer. Han var Landshövding och Guvernör och hade allt makt i sina händer och han tog tempelskatten ur templet och det misshagade judarne ännu mer ty de hatade honom och därför han började denna vattenledning till Jerusalems tempel

för att få judarne bättre stämnda emot sig, ty han var en romare, som var första orsaken att hata honom. Efter det blev upptäckt att (han) tagit tempelskatten blev han hemsänd till Rom och kom ej tillbaka och vattenledningen avstannade, och ej någon tog vid att fortsätta och hans arbete har legat nedgrävt i jorden nära 2000 år. De ha grävt upp några i Bethlehem där de lade grund till en husbyggnad. Vi fraktade hem en och satte den inne i gården för de resande att se. Den är en meter i fyrkant och hålet igenom 13 tum i diameter, och alla stenarna var lika huggna. Så det var ett stort och kostsamt (arbete) som blev ominte. De hade ej järnrör på den tiden att leda vattnet igenom och kunde ej pressa vattnet upp som de nu kan, som synes nästan övernaturligt. Därefter blev Pilatus sänd till Schweiz och där är ett bärg, som har hans namn. Om han dog där, vet vi ej, det måste ju ha någon bety(d)else, och det var där i närheten som Drottning Astrid förolyckades ej långt från Pilatusbärg.

Härmed en gemensam hälsning från Colonin och önskar en glad jul.

Sist en hjertlig hälsning och önskar eder en glad fridfull jul och gott nytt år är vår önskan och bön för alla så långt vår tanke sträcker. Från edra tillgivna vänner i julens hemland der den sanna julsången blev sjungen.

Brita och Josef Larsson

Mr Josef Larsson
The American Colony
P.O. Box 19
Jerusalem
Palestine

Det är Josef som hållit i pennan och man kan i orden "oskildiga, utflickter och trickt" känna igen nåsmålets "i" där det svenska "riksspårket" har "y". Ända till 14/12 1936 dröjer det innan ett svarsbrev skrives från Gävle.

Den 20/12 1936 mottager makarna Löfgren nästa brev, skrivet den 12/12. Postgången är ganska snabb. Det förefaller som om julhälsningarna är de enda brev som utväxlas – det besvaras först 12/12 1937.

Kära vän J.A Löfgren hälsas kärt.

Vi sänder härmed en hjertlig jul och nyårshälsning och önskar guds välsignelse med den kom(m)ande högtid och framledes under det kom(m)ande nya året lycka och välsignelse med guds frid som är vårt högsta mål här genom livet o måtte vi få nåd var för sig att söka det medan tid är.

Det har varit en orolig tid här hela sommaren och fruktan för vad som kunde hända nästa dag eller natt. Så vi har stor orsak till tacksamhet att vi alla har blivit bevarade när så många har fått mista sina liv som ej haft någon del i striden och har ändå blivit treffade och flera polismän har blivit dödade och många judar och araber har fått släppa till sina liv för denna ovisliga striid som har pågått så lång tid, och allt arbete har legat hela sommaren och som

varit en lång tid för det fattig(a) folket att ej få arbete. Men det är nu över och allt arbete är i full gång, pris gud.

Vi sänder en gemensam hälsning från hela kolonin och önskar en fridfull Jul och ett gott nytt år.

Brita och Josef Larsson

Får tacka för besväret att sända oss tidningen.

Men striderna var inte över. Man sänder en tacksamhetens tanke att de gamla nåsutvandrarne inte behöver uppleva situationen i Det Heliga Landet idag. Mer än sextiofem år senare!

Jerusalem den 23/12 1937- ankom till Gävle först den 2/3 1938.

Kära vänner Signe och John Löfgren hälsas kärt

Får först tacka för det kärkomna brevet som kom oss tillhanda till Jul och som jag försummat att besvara så länge och får be om ursäkt därför.

Min synförmåga har blivit så nedsatt och min tankeförmåga likaså men får tacka för det jag haft hittills av guds dyrbara gåvor intill hög ålder. Min hustru har goda ögon och kan besvara alla brev som vi får särskilt till jul få vi många brev att besvara och är glada för hälsningar vi får och vi är ej förglömda.

Min hustru och jag är de älsta i kolonin och blir 85 år nästa månad om vi lever och vi har haft så mycket att tacka gud för att vi har blivit bevarade när så många har fått mista livet utan någon verklig orsak därför och gud allena vet hur detta skall ändas. Vi kallar på gud för hans nåd och hjälp som kan allting förändra och vi får ha vår förtröstan till honom för allt.

Får nämna att vi är mellan 20 och 30 kvar i kolonin. Flera har rest till Amerika och två nyligen fått hembud. Den ena var mor till Konsul Larssons hustru. Den andra var från södra Sverige kom med Olle, Olof Larson till kolonin och det är flera derifrån som ännu lever kvar i kolonin.

Det är ej många kvar av dem som kom från Nås. Flera har dött och några har rest till Amerika så vi är nu endast tio kvar och vi har stor orsak till tack att vi har blivit bevarade och att ej något har drabbat oss av allt som försiggått omkring oss. Det är så ofta att någon blir dödad. Man får ej tag på dem som utför mordet och de är så många att regeringen är maktlös till allt detta. Mätte Gud med sin nåd göra en ändring med allt det onda som regerar överallt i världen.

Får nämna att vi befinner oss alla väl i kolonin utom en syster men hon är nu bättre och vi tackar gud för hans nåd och hjälp. Och vi har så mycket att tacka gud för och som vi ej i ord kan uttala.

Sist en hjertlig hälsning från alla vänner i kolonin och dertill en mycket kär hälsning från

Brita och Josef Larsson

Nästa jultext är skrivet av Brita Larsson. Det är skrivet i "Jerusaläm" den 2/1 1939 och ankommer till Gävle den 12/12.

Kära vänner Fru Signe o Johan Löfgren hälsas på det hjärtligaste med Guds frid. Välsignelse är vår bådads önskan till eder på det nia (nåsmål! "nya") året och i fortsättningen.

Tack så innerligt för brev och kort med jul och niårs(nåsmål)hälsning som var kärt att få och höra att ni alla är friska som är en gåva af gud och vi är båda friska och kria (krya) intill denna dag. Tack Gud och alla i colonien äro friska som är en nåd av gud att få vara frisk som vi inte kan vädera (värdera) såsom det är, och vi har fått allt vad vi behöft intill denna dag så det har inte fattas oss någon ting och vi har fått vara i ro och lugn (lugn) så ingen har stört oss på något sätt så det är en underlig nåd av gud att han så underligt skidat (skyddat) och bevarat oss så väll intill denna stund i den här striden runtomkring oss. De har inte gort någon ting till vår telefon fast de har förstört dem överallt. Det är samma elände gåing on (engelska going on) här. De dödar, rövar och bräner (bränner) och förstör Telefon o allt vad de kan å jag har ingen ting att skirva om som är bra och intressant. Det är sorgligt för både judar och araber. De hafva båda både rätt och orätt på sin sida. Landet blir fattigare hela tiden för under sådant förhållande kommer inga eller få turister som annars är så många. Vi i Colonien har allt vad vi behöver fast för de som sköta affären ser det ej så låvande ut ty här är ingen rörelse men någon ting nu.

Här är det fint väder om dagarna nu. Vi har reng (regn-)tiden här nu så vi får både vatten och allt vad vi behöver. Tack Gud för allt han ger oss.

Jag vill nu sluta mina simpla och dåliga rader med de många och kära hälsningar från

Brita och Josef Larsson

Nästa brev är också skrivet av Brita Larsson, Hagers Brita, som hon hette i hemlandet. Det Andra Världskriget rasar. Brevet skrivs den 27/1 1940 och i början av mars har Löfgrens det i sitt hem.

Kära Väner vader kärt hälsade från oss med frid och Välsignelse på det nia (nya) ingångna året och i fortsättningen från os Båda. Tack så micket (mycket) för det kära brev som var Välkommet att få. Det är så trevligt då breven kommer fram så de inte går i Havets djup som så många menniskor få gå och många andra ting får gå nu då de sänker så många båtar. Det är sind (synd) som de går an i den här önda Värden (Världen) och det är en förunderlig tid vi leva uti nu, då vi alla får vara räda (rädda) för krig nu då de kan komma i luften vart de vil emn det är för oss att vara redo så att vi kan möta vad som skall komma.

Ja vi båda äro friska och kria (krya) intil denna dag. Tack Gud för alt och även alal i colonien äro friska som är en gåva av gud att vara frisk och vi har inte lidit någon nöd utan vi har fått allt vad vi behöft till den dag som vi kan vara tacksamma för. Och det är lugnt (lugnt) här nu men det är så fint väder här nu fast vi har rängn(regn-)tiden här nu så har det kommit så stila (stilla) och fint så det har inte varit så kallt utan vi kan gå ut i trädgården för en promenad och sita (sitta) der litet. Jag hoppas dessa rader trävar (träffar) eder men vi veta inte vad som går fram eller ej men vi fick så många brev, tidningar och prisänter (presenter)

och pengar (pengar) och de har att öppna (öppna) våra brev som kommer och går då det är krig men de gör det så bra. De öppnar (öppnar) men de läger (lägger) i det tillbaka fast det kan vara 4 små kort med men de läger (lägger) ihop det så bra så det är inget att säga endast de gör det bra.

Jag vill nu sluta mina simpla rader med de många kära och hjärtliga hälsningar från oss alla genom

edra vänner Brita och Josef Larsson

Det sista brevet är skrivet av Brita Larsson den 14/1 1941.

Kära vän. Tack så hjärtligt för ditt kära brev som kom här den 9/1 och nij (ni) skrev den 13/12 så det har gått på en Månad så det gick bra. Nästan alla brev vi har fått har tagit 4 och 5 Månar och somliga mer men nu på sista tiden har vi fått några som har gått på en månad så det synes (synes) det går bättre (bättre) nu med våra brev. Ja, vi leva i en underlig tid nu som vi inte har set (sett) maken till och vi vil (vill) fråga hur skal (skall) alt (allt) detta sluta men voi får taga en dag i sänder så vill det gå. Tack Gud.

Vi är båda friska intill denna dag och alla de andra äro friska som är godt att säga. Jag har fått vara så frisk hela tiden men Josef han har förlorat micket (mycket) af detta. Han ser inte så bra och hans minne har gått men jag är glad att jag kan få stå honom till hjälp ty han är så stel och orörlig så han kan inte hjälpa sig själf. Jag får sjöta (sköta) honom som ett barn men det går så bra. Han är så tacksam till både Gud och människor för allt som blir gort (gjort) för han och han är alltid glad så det är micket (mycket) bra att sjöta (sköta) honom. Han är ope (uppe) för var dag och så går han ut i trädgården och spaserat (spatserar) litet och så kommer han in och vilar sig och så går den ena dagen efter den andra för han lika som för mig som är rörlig.

Jag är en dålig Skrivare att utföra min tanke ty vi äro så gamla båda två nu. Vi filer (fyller) våra 88 år båda två i början av Mars.

Jag hopas (hoppas) dessa simpla rader trävar (träffar) er med de många och kära hälsningar från eder tillgivna väner (vänner)

Brita och Josef Larsson

Josef Larsson avled 1942. Hans hustru överlevde honom med fem år. Hon begrovs den 8/3 1947 enligt en dagboksanteckning av en i utvandrargruppen från Nås, Tipers Karin Larsdotter. J.A Löfgren dog i mars 1943. Om brevväxlingen mellan de båda änkorna fortsatte, känner jag inte till. Ingen av makarna Larsson kunde nog ha föreställt sig hur situationen i Det heliga Landet skulle utvecklas till den oroshärd - för att använda ett milt uttryck - som vi idag möter i media. The America Colony upphörde att existera och den arabiskjudiska konflikten är sextio år efter Brita Larssons sista brev till makarna Löfgren ett stort hot mot världsfreden.

Margaretha Hedblom

DALASAMLINGEN

Swatryck: 146

Vansbro kommunbibliotek

2 2021 043 679